PROPERTY OF ACKU

اونیزه خپلواکه تحلیلي خپرونه

اراده

د افغان نشراتي مرکز خپرونه

سال دوم شماره چهل و پنجم
شماره مسلسل ۶۹
چهار شنبه ۳ میزان ۱۳۸۱ هـ ش
۱۸ رجب المرجب ۱۴۲۳ هـ ق
۲۵ سپتامبر ۲۰۰۲ م

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

تدویر سیمینار بازسازی شهر کابل

به ابتکار وزارت شهر سازی و همکاری شاروالی کابل، انجمن انجنیران مقیم امریکا، سفارت جاپان، موسسه هبیتات و یکتعداد از موسسات دیگر سیمینار بازسازی شهر کابل و شهرک های حومه آن در لیسه استقلال اخیراً تدویر یافت. محترم حامد کرزی رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان در این سیمینار طی سخنرانی ای گفتند: کابل از شهر های تاریخی افغانستان است. دیوارهای کابل، باغ بابر و یکتعداد جاهای تاریخی دیگر دلالت بر تاریخی بودن این شهر می نماید ولی این شهر باید طوری ساخته شود تا از یکسو صفائی آن حفظ گردد و از سوی دیگر عصری باشد. ما باید بخاطر از بین بردن تراکم نفوس این شهر به دهات خویش نیز توجه نماییم، دهات خود را طوری آباد سازیم تا مردم زیادتر ضرورت به شهر نشینی نداشته باشند محترم کرزی در سخنرانی خود همچنان از هشتاد ملیون دالر کمک امریکا، پنجاه ملیون دالر کمک جاپان و پنجاه ملیون دالر کمک کشور عربستان سعودی بخاطر اعمار شاهراه های بزرگ کشور یاد آوری نموده و آنرا کمک بزرگ بخاطر بازسازی شهر ها دانست.

بقیه ص ۴

نامهٔ سر گشاده

جناب معظم شاغلی حامد کرزی رئیس اداره انتقالی اسلامی افغانستان!

از اثر فرامین جداگانه شما و سایر مسوولین اداره محترم ترفیعات، حقوق و امتیازات، آنعده مامورین و کارمندان دولت که طی سالهای ۱۳۵۷ وهم سال ۱۳۷۵ وظایف شانرا بنابر ملحوظاتی ترک گفته بودند اجرا گردیده است و یکتعداد زیاد از کادرها، متخصصین و افراد دارای تجارب اداری و دفتر داری توانسته اند با استفاده از مزایای فرامین شما با پیوستن به ادارات دولتی در پروسه بازسازی وطن سهیم گردند، اما!

جناب محترم! هستند صدها کادر مسلکی، تحصیل کرده و با تجربه که جنگ های قدرت طلبی و زور آزمایی صاحبان زور و تفنگ آنها را از خانه و کاشانه شان بیجا و متواری ساخته بود اینان آنعده از کارمندان دولت اند که شرایط خیلی ها دشوار و طاقت فرسای سالهای ۱۳۷۱ - ۱۳۷۵ که طی آن هزار ها هموطن بیگناه مان به خاک و خون کشانیده شد، کابل پایتخت افغانستان عزیز به ویرانه مبدل و تقریباً همه داشته های مادی و معنوی آن آماج تعدی و تاراج قرار گرفت و حافظه قوی جناب شما بدون شک همه را فراموش نکرده است، جبراً ایشانرا از خدمت به وطن و مردم باز داشته است

بقیه ص ۲

در صفحه هشتم بخوانید

از چور تا چور

مردم چي ميگويند! اوريدلي مودي

خبر دار!

نامهٔ وارده

د حاکمیت مزی دولیاتو مرکزونو ته ځیلې دي؟

د وسلو ټولول او د هېواد په بیلا بیلو سیمو کښې د وسله والو ډلو حاکمیت ته د پای ټکي ایښودل هغه غوښتې دي چې زمونږ د هېواد هر وګړی یې د زړه له کومې د تر سره کیدلو لیواله او سترګې په لاره دي.

په هېواد کې د درویشت کلنې جګړې په نتیجه کې چې بیلا بیلو خواووته د بیلابیلو هېوادونو لخوا په سخاومندانه توګه د مختلفو وسلو او مهماتو بهیر راروان وو په ګودامونو ، ګودامونو وسلې او مهمات په هر ځای او سیمه کې ځای پر ځای او ذخیره شویدي.د همدې وسلو او مهماتو زیرمې دې چې نن یې زمونږ هېواد وال د راز، راز ستونزو سره مخ کړي او د ټولو نه مهمه دا چې د سولې د تامین په لاره او دیو قومې مرکزي حکومت د ټینګښت په لاره کې یې خنډونه او ستونزې رامنځ ته کړیدي.

پاتې ۶ مخ

د مومندرې د پیښې مسوولین څوک دي؟

مرکز باید رغنده او غوځ اقدام وکړي

د قومي اوسیمه ایزو ستونزو جل د هغه ړندو غوټو څخه یوه ده چې په اوسنیو شرایطو کښې چې هر ولایت او سیمه د ځانګړو ډلو او ګروپونو لخوا اداره کیږي خلاصول یې ډیر ګران او ستونزمن بریښي.

د ننګرهار ولایت د مومندرې د ولسوالۍ د ګردي غوټ (ر ح) د کلي د اصلي اوسیدونکو او د کوچیانو تر منځ شخړه ددغې ستونزې یوه ځرګنده بیلګه ده د تاوتریخوالي هغه خبر چې څوشپې مخکښې د راډیو ګانو له خواخپور او پکې وویل شو چې د کوچیانو څو کورونه سوزیدلي یو خوا شینوونکي پیام و

پاتې ۷ مخ

د لوی او ښښونکي خدای په نامه

سرمقاله

بیارغاونې ته سوله او امنیت کې بیارغاونه نر سره کیدای شي

وایي چې (روغ عقل په روغ بدن کې وي) په دې مانا که چیرې یو انسان د روغ صحت خاوند وي یعني جسمي، روحي، اجتماعي او اقتصادي ستونزې ونه لري نو هغه انسان خپلې ورځنۍ چاري په ښه ډول تر سره کولای شي. د ښه ژوند خاوند او هېواد ته د اغیزمن خدمت جوګه کیدای شي. خو که یو انسان له پورته یادو شوو ستونزو څخه یوه هم ولري نه شي کولای چې اغیزمن کاروکړي او هېواد ته دخدمت وړ وګرځي. د یو هېواد پرمختګ، آبادي او بیا رغاونه هم امن، سولې او سالمې اداري رامنځته کیدو ته اړتیا لري او بې له دې د یو ناروغ انسان په توګه وروسته پاتې کیږي او وران ویجاړ او بیا رغونه پکې نه شي کیدای او وګړي به یې د همیش لپاره بدمرغه وي. زمونږ ګران هېواد چې د درویش کلنې جګړې او د طالبانو د توري دورې بدمرغي یې ولیدې اوپه کنډواله بدل شوي دی کله چې طالبان او د هغوی ملګري په افغانستان کښې له ماتې سره مخ شو نو نړیوالو د افغانستان د انتقالی دورې له جوړیدو سره سم د دغه ویجاړ شوي هېواد د سیاسي، اقتصادي ، اجتماعي ساختماني او د ژوند د ټولو برخو بیارغاونې لپاره د زیاتو پیسو د ورکولو ژمنې وکړې.

پاتې ۷ مخ

د پوهنې چارې د بيا رغاونې په لور

پوهنه د بشري ټولنو له ضروري اړتياوو څخه ګڼل کيږي، نو په دې اړخ کې پرمختياوې د ښې راتلونکې هيلې پيداکوي. دادي د هېواد د پوهنې په اړخ کې د نوو پرمختياو په هکله مو د پوهنې وزارت له تدريسي مرستيال محترم ذبيح الله عصمتي سره مرکه کړې چې ستاسو پام ددغې مرکې رپوټ ته رااړوو.

محترم عصمتي په خپله مرکه کې د جاپان هېواد له خوا د لسو داسې ښوونځيو د جوړيدو خبره وکړه چې په عصري وسايلو به سمبال وي دغه راز د پولند هېواد به د پوهنې وزارت د ښوونکو لپاره يو ښار ګوتې جوړوي چې په هغه کې به يو سلونوې کورنۍ ځاييږي د امريکې هېواد هم د اتياوو په شاوخوا کې د ښوونځيو د ودانيو د بيا جوړولو او نويو ودانيو جوړولو خبره کړې چې مفاهمه شوې او په دې اړه به پروتوکول لاسليك شي دغه راز د امريکې هېواد د پوهنې وزارت کمپيوتري کول او د مرکز ګرمي سيستم جوړول په غاړه اخستې چې تر اوسته پورې پنځوس کمپيوترونه د پوهنې وزارت ته ورکړل شوي دي محترم عصمتي زياته کړه چې ګڼ شمير هېوادونو تراوسه پورې د ښوونځيو په بيا جوړلو کې همکاري کړې چې دهغو له ډلې نه دجرمنۍ هېواد د امانې او ملالي لیسې ودانې د فرانسې هېواد د استقلال ليسه دترکيې هېواد د آريانا ليسه د آيساف خواکونو ګڼ شمير ښونځی بيا ودان کړې دي دغه راز دهند هېواد ژمنه کړې چې د حبيبي ليسه د جرمنې هېواد دميخانيکي ليسه د روسې هېواد د کابل تخنيکم په نړۍ راتلونکې کې جوړوي. محترم عصمتي زياته کړه چې مونږ نه يواځې د کابل په ښار کې د ښوونځيو په بيا جوړولو بوخت يو دغه راز د هېواد په ټولو ولايتونو کې د ښونځيو د بيا جوړولو او د نويو ښونځيو د جوړولو لپاره موګڼ شمير هېوادونو او انجوګانو سره تماس نيولي موږ غواړو د ولايتونو سره مخابروي اړيکې ټينګې کړو او د نوي کال تر رارسيدو پورې به څه نا څه دری ميليونو زده کوونکو ته ميز او چوکۍ برابرې کړو. موږ د ولايتونو د پوهنې رياستونو ته د موټر او ښونځيو ته د موټر سيکلونو د برابرولو په هڅه کې يو. محترم عصمتي دغه راز د نوي تعليمي نصاب خبره وکړه اووي ويل: چې په دې اړه يو کميسون جوړ شوي چې په هغه کې د پوهنتون استادان، پوهان د تاليف ترجمې غړي او د پوهنې وزارت تجربه لرونکي پخوانۍ غړي ګډون لري په نوي تعليمي نصاب کې به د اسلام د سپيڅلي دين او زمونږ د غوره دودونو ارزښتونه په پام کې نيول کيږي او همداراز د جګړې، مخدره موادو او د ماين د خطرونو په ضد تبليغات به شامل وي.

محترم عصمتي دغه راز وويل: چې د پوهنې وزارت مسئوولينو په کابل کې د ميشتو سفارتونو له چارواکو او دګڼ شمير موسسو او انجوګانو له استازو سره اړيکې نيولې او له دوئ نه يې غوښتې چې زمونږ د هېواد د پوهنې د چارو په بيا رغاونه او پياوړتيا کې برخه واخلي. چې په دې اړوند يو شمير وعدې شوي هيله من يو چې ترسره شي.

حقپال

سوله د تولنيز ژوند د لومړني ضرورت په توګه

سوله د جنګ ضد کلمه ده، کله چې جنګونه دوام پيدا کوي او ديوې ټولنې اجتماعي ژوند له ګوابښ سره مخامخ کوي، نو د سولې د ټينګولو او تامين ضرورت پيښيږي، دجنګ پرځای د سولې د تامين پر ضرورت فکر کيږي او په دې اړه رغنده هلې ځلې دوام پيدا کوي.

جنګ او سوله د انسانانو له ټولنيز ژوند سره موازي روان دي کله چې د جنګ ضرورت له منځه ځي نو پر ځای يې سوله منځ ته راځي او بيا د همدغې سولې په رڼا کې انسانان خپل ټولنيز ژوند تنظيموي او خپلې ورځنۍ چارې د خپل منځي رغنده تفاهم په رڼا کې پرمخ بيايي او هغه ګراوونه ورو ورو له منځه وړي چې د جنګ د ناوړه عواقبو له امله منځ ته راغلي وي.

جنګ د تباهۍ، بربادۍ او ګډوډۍ نوم دی، خو سوله د سوکالۍ، آرامۍ او ودانۍ په لور وګړي رهبري کوي، ځکه خونو دانسانانو په ټولنيز ورځني ژوند کې سوله لوړ مقام لري او په درنه سترګه ورته کتل کيږي، د کوم هېواد وګړي چې يا له نورو سره او يا پخپلو منځو کې په جګړو واخته وي، نو په ورځني ټولنيز ژوند کې له ډول ډول ګراوونو سره لاس او ګريوان وي، له دې امله د ټولنې پوه او سترګور کسان د سولې پرضرورت تر هر څه زيات ټينګار کوي.

افغانانو د خپل اوږده تاريخ په بيلو بيلو دورو کې د جنګ او سولې ډيرې پراوونه شاته پرې ايښي دي او کله چې جنګ پرې تحميل شوي، او يا جنګ ته مجبور شوي دي، نو تر څنګ يې سوله ييزې هلې ځلې هم نه دي هيرې کړي او کوښښ شوي دی چې د خپلو خلکو لپاره د سولې ييزو ژوند امکانات برابر کړي چې د سولې دغه انعکاس په ملي او محلي سطحه پښتو ادب ته هم لاره موندلې او د پښتو ادبيانو، شاعرانو او ليکوالانو خپلو ليکنو، شعرونو او سندرو کې دسولې پر ضرورت زيات ټينګار کړي او خپل خلك يې د جنګ پرځای سوله ييزژوند ته رابللي دي.

راځه چې دواړه جوړه وکړو زما ستا څوك شته چې به مونږ پخلا کوينه.

د پښتو ددې پورتنۍ لنډې محتوياتو ته که په ژوره توګه وکتل شي، نو ديوه واحد ملت دوکړو ترمنځ د خپل منځي تفاهم څرك پکې له ورايه ځليږي، روغه جوړه، پخلاينه او خپل منځي تفاهم هغه ټکي دي چې د ملت د وګړو تر منځ ناوړه تفاهمات له منځه وړي، د زړونو فاصلې ختموي او دورور ګلوی د مزو په ټينګښت کې مرسته کوي ځکه خو نومونږ خپلو ملي روایاتو ته په پاملرنې سره د سولې پرضرورت ډير ښه پوهيږو او باور لرو چې په ګران هېواد افغانستان کې به ددوامدارې سولې په تامين سره زمونږ زياتره ټولنيز مشکلات له منځه ولاړ شي او مونږ به وکړای شو د يو بل تر څنګ او د يوبل په مرسته خپل ګډوډ اله هېواد بيا ودان کړو او ورو وروبه په هېواد کې دبيا رغاونې چارې په بريالیتوب سره پرمخ ولاړې شي.

ژيړنمل: محمد عارف "غروال"

بقيه نامه سرگشاده

جناب محترم! آنچنانیکه هویدا است سیاست اداره شما دموکراسی را حکم و تبعیض و تعصب را منع میدارد اما معلوم نیست چرا در اعاده حقوق و امتیازات، مادی و معنوی این کتله بدرد بخور و چیز فهم که می تواند نقش اساسی را در بازسازی کشور ایفا کند عمداً از سیاست یک بام و دوهوا کار گرفته می شود.

جناب محترم: عرایض ما قبلاً از طریق وزارت محترم امور بازسازی به وزارت محترم عدلیه راجع گردیده، که متأسفانه تا کنون هدایتی مرحمت نگردیده است. این بار دست به دامن مطبوعات زدیم که از لطف شما و تصویب قانون مطبوعات امکان آنرا دریافته اند تا صدای مردم را بگوش مسوولین امور وسیله شوند و امید داریم جناب محترم در مورد سر نوشت مان که سخت شایق خدمت به وطن مان هستیم تصمیم بگیرند و از پامال شدن حقوق حقه مان جلو گیری نمایند. به ارزوی موفقیت های هر چه بیشتر اداره شما در امر بازسازی افغانستان عزیز

قربانیان حوادث سالهای ۱۳۷۱ - ۱۳۸۰

مشکلات مردم توجه جدی میطلبد

وزارت محترم تحصیلات عالي!

تا اکنون در رابطه با آغاز دروس آنعده محصلین بخش شبانه پوهنتون از صنوف اول الی پنجم سال ۱۳۷۵ که دروس شانرا الی سمستر دوم تکمیل نموده و از اثر سیاست دانش ستیزی رژیم طالبان نتوانسته بودند به دروس شان ادامه دهند هیچ توجه و اقدامی صورت نگرفته است.

وزارت محترم تحصیلات عالی نه تنها تا کنون تصمیمی در زمینه اتخاذ نکرده احیای تحصیلات عال ش شبانه را فراموش نموده است. معلوم نیست مسوولین محترم وزارت تحصیلات عالی احساس می کنند که هزاران تن از محصلین داخل خدمت یا بخش شبانه پوهنتون کابل که بنابر مشکلات اقتصادی نتوانسته اند تحصیلات شانرا از بکلور با بیشتر ارتقا دهند. به ادامه تحصیلات علاقه ونیاز فراوان دارند.

رياست محترم ملي بس!

افزایش موتر های ملی بس در شهر کابل بر مشکلات مردم بخصوص کارکنان دولت افزوده است موتر که باید هنگام صبح و عصر در خدمت انتقال شهروندان کابل و کارکنان دولت باشد اکثراً توقف نموده و برای واسط ها، نقلیه سکتور خصوصی و شخصی زمینه های اضافه ستانی و خود سری را فراهم می اورند. توجه جدی شخص رئیس تصدی ملی بس را از ان جهت که قاطیعت شانرا سرزبانها انداخته اند مبذول می خواهیم.

شاروال محترم کابل!

کنترول نرخ مواد اولیه در شهر کابل به کلی فراموش موظفین کنترول قیم شاروالی کابل گردیده است، مسوولین، موظفین و منسوبین اداره باید بیاد بیاورند که ریاست کنترول قیم در چوکات شاروالی کابل طوریکه از نامش پیداست به منظور روشنی تشکیل گردیده نه اینکه مردم فریاد بزنند که این ریاست چه کاری راپیش می برد؟ و کسی جوابی نداشته باشد. مردم می خواهند بدانند که وظیفهٔ موظفین این ریاست تنها معاش گرفتن، حاضری دادن است یا مسوولیت دیگری را هم احساس می کند.

وزارت محترم مخابرات!

سیستم تیلفون های پنج نمره ئی در ساحات خیرخانه مینه هم نود فیصد بخاطر عوارض کیبل غیر فعال گردیده گرچه اکثر مشترکین تیلفون های پنج نمره ئی در ساحهٔ متذکره ادعا دارند که تیلفون های شان از مدت دوسال بدین سو غیر فعال می باشد و کارکنان دستگاه خیرخانه با امروز و فردا ها شان عملاً اقدامی در این رابطه ننموده اند. با آنکه وزارت مخابرات کیبل های جدیدی را خریداری و به مرکز انتقال داده است ولی معلوم نیست که با این کیبل ها چه کاری صورت گرفته که نمی تواند مشترکین راباسایر نقاط شهر وصل نماید.

شوراي محترم وزيران!

با اعلان خبرتوریع کوپون و مواد اولیه برای کارکنان دولت همه از این اقدام دولت استقبال نمودند ولی تا هنوز کارکنان دولت فقط سه بار مواد اولیه اخذ نموده اند با انکه ۹ ماه از توریع کوپون ها برای کارکنان دولت گذشته است ولی معلوم نیست که پرابلم در تسلیم دهی مواد اولیه از سوی اداره W.F.P سازمان غذای جهان به ریاست ارزاق است و یا مشکلاتی در ریاست تصدی ازراق موجود است.

حبیب نوری

د حاکمیت مزی د ولایاتو.....

په هېواد کې د موقتي اداري د رامنځ ته کیدو سره سم د مشرانو لخوا وطنوالو ته دا ډاډ ګیرنه ورکولو کیده چې نور به د توپک او توپک سالارئ دور پای ته رسي او پرځای به یې د هېواد پ ګوټ، ګوټ کې د ولتي حاکمیت ټینګیږي. زمونږ دهېواد والو امیدونه او هیلې ددغو وعدو د عملي کیدلو په خاطر هغه وخت لا ډیرې څپانده شوي چې په لویه جرګه کښې دغه غوښتنې د هېواد دبیلا بیلو سیمو د اولسونو او قومونو د استازو لخوا د یوې جدي غوښتنې په توګه مطرح شوي.

د لویې جرګې په پای کې د افغانستان د انتقالي اسلامي اداري مشر محترم حامد کرزی په زغرده یادونه وکړه او دملت استازو سره یې په ټینګه وعده وکړه، چې په هېواد کې به د توپک قانون له منځه وړی او توپک سالاري ته به چې زمونږ هېوادوال یې څه دپاسه دوه لسیزې په برمته کې نیولې وو پای ورکوي. خواوس چې د دغو وعدو څخه میاشتې، میاشتې اوړي داسې بریښي چې د عمل په ډګر ددغو وعدو پلې کول ځه اسانه کار نه بریښي او پوره پاملرنې او جدي کار ته اړتیالري. همدا اوس مونږ هره ورځ د خبرې سرچینو او راډیوګانو څخه اورو چې د هېواد په بیلابیلو سیمو کې د مختلفو ډلو ترمنځ د جګړې اور بل دی ، ډیرې لویې لارې اوس هم ددغو توپک سالارانو ملکیت ګڼل کیږي په ډیرو ولایاتو کې اوس هم دولتي عایدات چې د بیلا بیلو رسمي دفترونو لخوا راټولیږي د څوکسانو او یادغې یا هغې ډلې په شخصي جیبونو کې ولیږي او د مرکزي وزارتونو او امر هغوي ته د توت د پانې قدر ارزښت هم نه لري. په دې کې هیڅ شک نشته چې په درویشت کلنو جګړو کې د هېواد ټول نظام ګډوډ شوي او ټول بیادونه ویجاړ شویدي.

داغوښتنه به سمه او منطقي نه وي چې مونږ ووایو چې دشپې دي او ده شو او سهار دې پاڅو او هر څه دي سم وي، واقعیت دا دې چې بیا رغاونه او د مرکزي قوي اداري جوړول، وخت جدي کار اوپه دې لار کې د ټولو هېوادوالو فعاني برخې اخستې ته اړتیا لري، خو سوال دا راپورته کیږي چې په دومره وخت کې چې تیر شو مونږ څه تر سره کړیدي څومره کار شویدي او په دغه لار کې کوم ګامونه پورته شویدي، آیا د دولتي حاکمیت مزې د ولایاتو مرکزونو ته غزیدلي دي.

اوکه څواب نه وي نوبیا دا محاسبه کول په کار دي چې مونږ به څومره وخت ته ضرورت ولرو چې دغه حاکمیت ولسوالیو، کلیواو د هېواد لرې پرتو غرنیو او د مرکز څخه په لرې واټن کې پرتو سیمو ته ولیږدوو اود ټوپک اوټوپک سالارانو دحاکمیت ټغر په دغو سیمو کې راټول کړو.

زمونږ په نظر د هېواد جنګ ځپلي او د سولې او امن تږي اولسونه به ددې زغم ونلري چې کلونه، لکونه دې انتظار وباسي چې ددوئ لومړنی عاجله او جدي غوښتنه چې په هېواد کې ددولتي حاکمیت ټنکښت د مرکزي قوې اداري جوړیدل، ټوپک او ټوپک سالاري ختمیدل او د دوئ په برخه لیک باندې د څوکسان نو د لوبو کولو مخنیوی دې عملي او پلې او ترسره شي او یو بل نسل دې هم ددغو خودغرضو او بې پراوو د هوسونو قرباني شي. او که داسې وي نو بیا دهغه شاعر قول دی چې وایي.

بدین تمکین که ساقی باده در
پیمانه میریزد
رسد تا دور ما دیوار این
میخانه میریزد

شهر در هفته ایکه گذشت

۲۷ سنبله : پروگرام عمومی کلوریش چاه ها و منابع اب اشامیدنی از طرف وزارت صحت عامه به همکاری سازمان صحی جهان و اداره یونیسف اغاز گردید.

این برنامه مدت بیست روز در تمام نواحی شهر کابل ادامه میابد و در نظر است طی این مدت یکصد هزار حلقه چاه و مخاذن اب کلوریش گردد.

۲۸ سنبله: یکتعداد قرطاسیه از سوی موسسه بین المللی اطفال در معرض خطر به شاگردان لیسه نسوان ده خدایداد مساعدت گردید.

این مساعدت برای بیش از یکهزاروهشتصدتن از شاگردان ان لیسهٔ توزیع گردید.

۲۸ سنبله: جمهوری المان فدرال از طریق موسسه K.F.W مبلغ پنج ملیون یورو را غرض بازسازی لیسه های امانی، عایشه درانی و جمهوریت به مصرف می رساند.

۲۸ سنبله: کارکانکریت ریزی پیاده رو های جاده مسعودبز رگ اغاز گردید کارمتذکره توسط پرسونل تخنیکی ریاست تصدی ساختمانی اغاز و از بودجه عادی شاروالی کابل تمویل می گردد.

۲۹ سنبله: بمناسبت سالروز تولد حضرت علی (ک) محفلی بزرگی در مسجد امام خمینی دشت برچی تدویر گردید در این محفل اراکین دولتی و عده از متنفذین در رابطه به عدالت اجتماعی در دوران خلافت ان حضرت صحبت نمودند.

امریکا به په عراق یرغل وکړي؟

د امریکې د متحده ایالاتو جمهور رئیس جورج ډبلیو بوش څه موده مخکې د عراق په ضد ګواښونه اعلام کړل او په دې اړه یې د امریکې د خلکو او نړیوالو د پلوي د تر لاسه کولو لپاره منډې ترړې وکړې. د امریکې د جمهور رئیس د ګواښونو او احتمالي یرغل دلیل عراق کې د کیمیاوي او وژونکو وسلو شته والے دي. د امریکې متحده ایالاتو څو کاله مخکې کله چې عراق په کویت یرغل کړې وو او هغه هې نیولی وو هم په عراق د خپلو متحدینو په مرستو یرغل کړې وو او عراق یې دی ته اړکړ څو د کویټ څخه ووځي او د ملګرو ملتو د وسلو پلټونکې استازي په خپل هېواد کې ومنې، خو بیا ورسته عراق دوسلو دغه پلټونکې په دې تور چې د امریکې دپاره جاسوسي کوي له خپلې خاورې وویستل. د ځیړونکو په اند د امریکې اوسنې ګواښ او هغه نړیوال شرایط چې اوس په عراق باندې د یرغل امکان برابر کړي فرق لري په هغه وخت کې چې عراق په کویټ یرغل کړې وو عربي هېوادونو په کلکه د امریکې ملاتړ وکړ دغه راز د امنیت شورا، د ملګرو ملتو سازمان او د نړیوالو د سترو نظامي ځواکونو درلودونکي هېوادونه هم د امریکې تر شا ودریدل خو اوس حالت بل ډول دی او اروپایی هېوادونه پر عراق د یرغل دپاره روښانه دلیلونه غواړي او د امریکې اوسنی دلایل چې ګواکې عراق وژونکي وسلې لري او په نړیوالو راتلونکي کې به اتومي وسلې جوړې کړي بې استناده بولي. په اروپایي هېوادونو کې یواځې بریتانیه د امریکې کلکه ملاتړه ده او په عراق باندې د یرغل پلوي کوي. خو نورهېوادونه د آلمان او فرانسې په ګډون له پوځي یرغل سره مخالفت کوي او وایي چې عراق ته باید وخت ورکړ شي او مسئله دې له سوله ییزې لارې حل شي. په همدې ډول د امریکې خلك او د دموکراتانو ډیرکې هم له یرغل سره مخالف دي او نه غواړي چې امریکه داسې یو هېواد وي چې په نورو د خپلې خوښې رژیمو نه وتپي

په عراق باندې یرغل او ددغه هېواد د سیاسي رژیم پرځول چې امریکې یې ګواښ کړې د ملګرو ملتونو په اووه پنځوسمه غونډه کې بحث برانګیزه موضوع وه. امریکې او انګلستان د ملګرو ملتو د نورو غړو تایید غوښته خو روسي او چین چې د ملګرو ملتو د امنیت شورا غړي هم دې کلك مخالفت کاوه. د آلمان د بهرنیو چارو وزیر یو سکافیشر د خپل هېواد رغنده دریځ په دې اړه په خپله تلویزیوني مرکه کې اعلام کړ او په عراق باندې یې د حملې مخالفت وکړ د ملګرو ملتو د سازمان د نورو غړو نظر د یرغل په مخالفت کې هغه وخت لانورهم را څرګند شو کله چې د عراق استازی سیدحسین د خپل هېواد له لوري د ملګرو ملتو د وسلو پلټونکو بې قیده او شرط منل د ملګرو ملتو سازمان په مقر کې اعلان کړل او تردې مخکې د ملګرو ملتو عمومي سرمنشي کوفي عنان د عراق ددغه دریځ څرګندونه کړې وه. او عراق ددې لپاره شاید دا تصمیم اعلام کړ چې ګاونډي هېواد چې سعودي عربستان اعلام وکړ په هغه صورت کې چې د ملګرو ملتو د امنیت شورا په عراق دیرغل پریکړه وکړي نو دغه هېواد به خپلې پوځي اډې د امریکې او د هغې د متحدینو په واك کې ورکړي خو نورو عربي هېوادونو او عربي ټولنې د امریکې دیرغل کلك مخالفت وکړ او دمصر جمهور رئیس حسني مبارك وویل چې هیڅ هېواد حق نه لري په خپل سر دبل هېواد رژیم نسکور کړي پورتنیو دلایلو او نړیوالو شرایطو ته په کتنې سره داسې څرګندیږي چې د امریکې د جمهور رئیس ګواښ چې عراق باندې دیرغل او ددغه هېواد د رژیم د نسکورولو لپاره کړي ژر عملي ته شي

شفیق

پیروزي ما دروحدت ماست

بعد از شکست اتحاد جماهیر شوروی و خروج آخرین عسکر اردوی سرخ آن از افغانستان تمام کشور های دنیا به شمول ممالک غربی، که هدف شان توسط افغانهای دلیر و باشهامت برآورده شده بود می خواستند، که افغانها را کمک اقتصادی نموده و مملکت عزیز ما را که در اثر بمباردمان های متجاوزین روسی و همکاران شان به ویرانه تبدیل شده بود، دوباره اعمار نمایند، ولی این چانس بزرگ از دست ما افغانها رفت آن هم بامداخلات کشور های همسایه، بخصوص پاکستان که از سالیان متمادی بر سر موضوعات سرحدی با ملت ما دشمنی داشت، موقع را مساعد دید با هزاران چال و نیرنگ سیاست های ممالک عربی را با سیاست شوم خود هماهنگ نموده و باپشتیبانی این کشورها، و با نفوذایکه در بین مجاهدین در وقت جهاد برحق ما بر علیه روس ها پیدا نموده بود و با همکاری عرب ها و سازمان بن لادن، زمینه تجاوز خود را میسر و بر هفتادو پنج فیصد خاک پاک افغانستان حاکم و از این ساحه برای اهداف خود استفاده می نمودند.

بعد از واقعه یازده هم سپتمبر، دو هزار و یک که منجر به ک[illegible]

تقریبا سه هزار و پنجصد انسان بی گناه گردیده سیاست امریکا و جهان غرب در ارتباط به افغانستان تغیر نموده تمامی این ممالک با یک تصمیم قاطع به همکاری سازمان ملل و نیروی مقاومت ملی افغانستان که تشکل نظامی نمودند و انها را تیت و پاشان ساختند و در عین زمان کنفرانس بن تحت نظر سازمان ملل تشکیل و دولت موقت شش ماهه و بعد از گذشت شش ماه لویه جرگه اضطراری در داخل افغانستان دایر و با موافقه اشتراک کننده گان لویه جرگه زعیم ملت برای دو سال تعین گردید که این موفقیت بزرگ برای دشمنان خارجی ملت ما بازهم قابل برداشت نبوده و برای برهم پاشیدن دوباره ملت ما اختلافات قومی، لسانی و منطقوی را باز هم دامن می زنند.

با کمال تأسف یکتعداد افغانها مقام طلب و متعصب که احساسی از درد و رنج و مصیبت و فقر و بیچاره گی ایکه عاید حال هموطنانشان است ندارند با دشمنان خارجی ما همدست گردیده باسوء استفاده از نام قوم و نام اشخاص اختلافات قومی را دامن می زنند سو تفاهم و بی اعتمادی را در بین ما افغانها بوجودمی آورند و باعث تخریب دولت آقای کرزی می گردند همانطوریکه دولت اسلامی تحت ریاست حضرت صاحب و استاد ربانی را بطرف جنگ سوق دادند که در نتیجه ملت ما را به خاک وخون کشاندند. و اکنون هم می خواهند که این چانس بزرگ را که نصیب ملت ما گردیده هدر برود و ملت ما دوباره بطرف جنگ تباه کن داخلی که هرگز بازگشت نخواهد داشت سوق گردد.

خداوند بزرگ این نوع مردمان کوتاه بین را هدایت نیکی کند که دست از سر ملت مظلوم [illegible]

و بگزارند که دولت اقای کرزی زمینه وحدت ملی رشد اقتصادی، و امکانات تدویر انتخابات آزاد را در کشور مهیا گرداند تا ملت ما بعد از یک مصیبت طولانی به یک آسایش و صلح دست یابد وکشور ما به وحدت ملی و استقلال دائمی برسد، چه وحدت ملی بین اقوام ساکن در افغانستان ضامن پیروزی ملت افغان است.

داود صدیقی ورجنیا - امریک

د هزار په خلکو د وچکالی ناوړه اغیزې

ډیره تلوسه مې وه چې زر د مزار سخې ښار ته ورسیږم خوکله چې د مزار په تاریخي ښار ورننوتو تاریخي منظرو یې د هرچا پاملرنه ځانته را اړوله تر هرڅه لومړی مې وېتیله چې روضې مبارکې ته لاړشم کله چې هلته لاړم د خلکو ډیره ګڼه ګونه وه ښخې هم په چادریو کې دربار ته راغلې وې د دروازې په سریو ښکلې بیت لیکل شوي و. چې ګویند که مرتضی علی در نجف است

در بلخ بیا ببین چه بیت الشرف است

جامې نه عدن ګوڼي نه بین جبلین/خورشید یکې و نور او هر طرف است

د مولانا دغه بیت مې ډیر خوښ شو او یادداشت مې کړ له زیارت کولو څخه وروسته د منډیې کوڅې ته لاړم د خلکو ګڼه ګونه ډیره وه دکانونو کې نرخونه یوشان نه وو د بیلګې په توګه کچالو یومن په (۱۳۰) او (۱۱۰) زره افغانی وو یو دکاندار د یوې پوښتنې په خواب کې وویل:

ښاروالی خو څه نرخ نه دی راکړی هر ډول چې مو خوښه شوه بس د دوو جوړښت دی. د مزارشریف د کانونه داسې له ایراني مالونوڅخه دك وو تا به ویل چې د ایران ټولې کارځاني دلته راغلي دي

دکاندارانو د خپلو مالونو د پلورلو په هلکه د ځانګړو پوښتنو په خواب کې وویل چې ترپخوا زمونږ سودا ډیره ښه ده که پخوا مو د زر افغانیو سودا کوله اوس د لکونو افغانیو سودا کیدلای شي. له لویو سوداګرو څخه مې د محصول په هکله پوښتنه وکړه یوه تیل پلوزونکي راته وویل: که پخوایې په سلو کې لس افغاني محصول اخیستلو اوس په سلو کې دیرش افغاني محصول اخلي پدې مانا چې هر قوماندان خپل محصول اخلي نو ځکه محصول زیات شوی دي.

ټول محصول شخصي جیبونه ته ځي یوازې د ډکانونو کرایه، ښاري او صفایی دولت ته تحویلیږي کله چې د بزازانو په کوڅه راتاوشوم ټول د کانونه له بهرنیو ټوکرانو څخه ډك وو خو پاکستاني ټوکران یکې ډیر تر سترګو کیدل چې زیاتره یې د نارینه وو لپاره وو خو ښځینه ټوکران یې د دوښو له لارې افغانستان ته راغلي وو یو دکاندار د خپلې سودا د پلورلو په هکله زیاته کړه: شکر دی اوس سودا ډیره ښه ده هیڅ ډول ستونزې نه لرو

بیا مې تري وپوښتل: تاسو سودا له کوم خای څخه راوړې؟

مونږ خو زیاتره مالونه له پاکستان څخه د تورخم له لارې راوړو مردانه ټوکران په کې زیات دي او ښځینه ټوکران له دویې څخه راوړو او په خپلو دکانو کې یې پلورو.

بیا مو ورنه پوښتنه وکړه چې اوس خو په تاسو څه زور او ظلم نشته وی ویل:

تر اوسه پورې خو حالت ښه دي که څوك راڅخه ټوکران اخلي نو مونږ پیسې تري اخلو. خو یوازې د محصول په اخیستلو کې را باندې زیاتي کیږي.

د راتلونکې په باب مې ورڅخه وپوښتل په راتلونکې څه نه شو ویلای خو دومره وایم چې ددولت په منځ کې د قوماندانانو هم اهنګي نشته هر څوك یې ځانته ډنګوي یو بل ته اطاعت نه لري یعنې دا چې خود سري روانه ده دغه عمل مونږ ته ښه نه بریښي یو څه تشویش شته. قصابان یوه کیلو وړه غوښه په ۱۶۰۰۰۰ افغانی او غټه غوښه په ۱۱۰۰۰۰ پلوري ورته مې وویل:

پاتې ۷مخ

بقیه سیمینار بازسازي.....

در نخستین روز سیمینار محترم خالد پشتون وزیر شهر سازی نیز مشکلاتی را که فرا راه بازسازی سریع شهر کابل قرار دارد بر شمرده گفت: علاوه برسی فیصد منازل و تعمیرات نواباد دراین شهرما انتظار هزاران خانواده مهاجر خویش را داریم همچنان تطبیق پلان سی سال پیش با در نظر داشت مقتضیات سیستم ساختار عصری شهری بسیار مشکل است ما از سیمینار کنونی توقع داریم تا در راه اماده سازی پلان معقول بخاطر بازسازی و انکشاف شهر کابل و شهرک های حومه ان ما را کمک نمایند. محترم پشتون علاوه نمود که کانالیزاسیون، سیستم برق و ترانسپورتیشن از ضروریات اولیه می باشد که بخاطر تأمین مناسب ان باید پلان های مشخص را طرح نمود. وی علاوه نمود ما توقع داریم تا شهر کابل را مانند شهر های زیبای دنیا اباد سازیم.

محترم محمد انور جگدلگ شاروال کابل یکی دیگر از سخنرانان این سیمینار بود که ضمن اشاره به کار کرد های شاروالی کابل بعد از تقررش در این پست اظهار داشت شهر کابل شهر تاریخی بوده این شهر از تاریخی ترین شهر های منطقه مجسوب میگردد شهرهای بزرگ مانند تهران و اسلام اباد بسیار بعد از این شهر ساخته شده اند. محترم جگدلک وعده سپرد، تا مطابق رهنمود محترم حامد کرزی در لویه جرگه اضطراری افغانستان بخاطر انتخابات شاروالی از هیچ نوع مساعی دریغ نورزد. قابل یاد اوریست که در این سیمینار عده ای از انجینران داخلی و خارجی به شمول انجینران افغان مقیم ایالات متحده امریکا و متخصصین شهر سازی اشتراک نموده اند بنا فیصله های سیمینار درعرصه بازسازی و انکشاف شهر کابل و شهرک های حومه ان بسیار موثر خواهد بود امانکته قابل تذکر دراین جاست که مردم افغانستان و بخصوص باشندگان شهر کابل انتظاردارند تا پلانی در رابطه با بازسازی اماده گردد که اختصارزمان در ان مد نظرباشد و پیوست به ان تطبیق پلان اغاز گردد تا بتواند هر چه زودتر از مشکلاتی که دامنگیر شان است رهایی حاصل نمایند.

اراده

راتلونکی د ځوانانو ده

د رحمت الله کوثر تر نظر لاندې

تجلیل از ایجاد انجمن ملی تکواندو

از نهمین سالگرد ایجاد انجمن ملی تکواندو افغانستان درکلپ تکواندوی اسیا واقع حصه اول خیرخانه مینه تجلیل بعمل امد.

کلپ تکواندوی اسیا در سال ۱۳۶۴هـ ش توسط محترم استاد شیرزی به همکاری یکتعداد از همکاران وی در جاده سالنگ وات کابل ایجاد گردیدکه در سال ۱۹۹۳میلادی به انجمن ملی تکواندو، شامل پنج کلپ ازاد مبدل گردید.

این انجمن دراثر زحمات خستگی ناپذیر محترم شیرزی توانست در مسابقات که در سطح شهر کابل راه اندازی گردید نتایج مثبت و ثمر بخشی را حاصل نماید انجمن به تاریخ ۲۸ جون ۱۹۹۵ میلادی از طرف فدراسیون بین المللی تکواندو (ای، تی، اف) برسمیت شناخته شده و عضویت ان قدراسیون را حاصل کرد همچنان محترم شیرزی بصفت رئیس انجمن و نماینده فدراسیون بین المللی (ای، تی، اف) در افغانستان تعین گردید.

انجمن ملی تکواندوی افغانستان باالاثر حوادث ناگوار گذشته و عدم موجودیت شرایط مساعد ورزشي، همراه با یکتعداد اعضای خویش به شهر کراچی پاکستان انتقال گردیده و با ایجاد کلپها در شهر های پندی، اسلام اباد و کراچی پاکستان شاگردان بی شماری را تربیه نموده و در مسابقاتی که اعضای این انجمن با تیمهای افغانی، مالیزیائی، جرمنی و پاکستانی در شهر کراچی انجام دادند، بابدست اوردن ۹ مدال طلا حایز مقام اول گردید.

در محفلی که بمناسبت نهمین سالگرد این انجمن به اشتراک جمعی از ورزشکاران، نماینده گان موسسات و علاقمندان ورزش دایر گردیده بود، محترم استاد عید محمد شیرزی رئیس انجمن ملی تکواندوی افغانستان و معاونین ان انجمن هریک استاد نجم الدین صافی، استاد کریم بخش ولی زاده و استاد محمد جاوید پیرامون ورزش تکواندو ونقش ارزنده ان در رشد جسمی و فکری جوانان توضیحات دادند.

بعدا پنجاه نفر از ورزشکاران کلپهای مربوط ان انجمن نمایشات جالب ورزشی را انجام دادند.

محفل با توزیع مدالها برای تعدادی از ورزشکاران و تحایف برای تعدادی از جوانان و استادان سایر کلپهای ورزشی به پایان رسید.

د نژادي توپیر له منځه وړلو ستر مبارز

دنژادي توپیر په وارندي دا ستر اتل د متحده ایالاتو اوسیدونکی مارتین لوتر کینګ دی، د امریکا د تور پوستانو په پلوی یې د نژادي توپیر د له منځه وړلو لپاره کلونه، کلونه مبارزه وکړه چې د همدې مبارزې قرباني شو.

په ۱۹۶۴م کې یې د نوبل جایزه او په همدې کال یې همداشان د متحده ایالاتو د ولس مشر جان کنیډي جایزه وګټله. د نژادي توپیر په اړه یې ډیرې په زړه پورې لیکنې کړي دي تر ټولو مشهور آثر یې توره چیغه (ندای سیاه) نومیږي چې د نژادي توپیر په اړه ارزښتمن مطالب لري.

لږ څه د صدام په اړه

صدام حسین د عراق هغه ولس مشر دی چې متحده ایالات یې د لرې کولو په اړه ژور پلانونه په پام کې لري. صدام حسین د Cohiba کوهیبا په نامه سګرټ څکوي چې د کیوبا دولس مشر فیډل کاسترو له خوا ورته رالیږل کیږي. صدام حسین څلور ناولونه لیکلي دي چې اوس مهال د عراق په درسي نصاب کې شامل دي صدام حسین هغه شخص دی چې قرانکریم یې په خپلو وینو لیکلی دی. صدام حسین سږکال د خپلې زیږیدنې په مراسمو کې د متحده ایالاتو د ولس مشر جورج ډبلیو بوش او دهغه د پلار تصویرونه له ډیرې کرکې تر پښو لاندې کړل. صدام حسین چې اصلا دبعث له کمونست ګوند سره تړاو لري، په دې وروستیو کلونو کې یې مذهبي چارو او لمانځه ته زیاته پاملرنه کړې او په عراق کې یې زیات شمیر جوماتونه ودان کړي دي.

سروده های از جوانان

غزل

د ځلمې ژوند خوند مو اشنا ټول بدرنګیو خستي
جګړو زمور نوبت په غاړه تر پیډیو خستي
زړه چې لایخ نه دی چې نور به اشنا څه څه کوي؟
زمور کسات یې د ګودر له شنو منګیو خستي
ترخو شیبو په موږه خدایه څه نخړې وکړلې
توپک یې ورکړ شین کتاب یې له ځلمیو خیستي
په زړه او ژبه مو تاویږي د نفرت خبرې
د مینې خوږ نوم یې زمور له خولګیو خستي
لکه چې بیا یې څوک له لرې ګران وطن یادوي
کوثر نن بیا وړو، وړو شانته سلګیو خستي

حرف هایم تازه گی هایش گریخت
خنده ها دلگیر و زهر امیز شد
اشنائی به چشمم رنگ ریخت
چشم هایش سرود درد انگیز شد

نیست شمعی، تیره گی اورده اند
بی کسی، دل مرده گی اورده اند
یادی از فصل بهارانم مکن
یاد ها افسرده گی اورده اند

موسیقي او موسکا یا د روح غذا

د موسیقی او خوږې موسکا په اړه به مو ډیر څه اوریدلي وي چې د انسان په روح باندې څه اغیزه لري، راځي چې دزیاتو معلوماتو کځوړه راخلاصه کړو او د موسیقی او موسکا په اړه نور په زړه پورې معلومات لاس ته راوړو.

۱- موسیقي د نباتاتو او حیواناتو په وده ژور او مثبت اغیز لري، دا خبره هله په ثبوت ورسیده چې د امریکایوه بزګر دوه کروندې درلودې، یوې ته یې موسیقي غږوله اوبلې ته نه، په پایله کې هغې کروندې چې موسیقي ورته غږوله شوې وه ښه وده کړې وه او ښه میوه یې نیولې وه.

۲- د لندن یوه کمپنۍ زیار باسي او تر ډیره بریالی شوې چې د سګرټ داسې ډبې جوړ کړي چې د خلاصولو پروخت یوډول موسیقي پکې غږیږي او سړی خوشحاله کوي او د سګریتوله څکولو لاس اخلي.

۳- د لندن په یوه فارم کې غواګانو ته موسیقي غږوي چې په نتیجه کې زیاتې شیدې کوي.

۴- دموسکا په واسطه درملنه: د امریکا په هېواد کې یو روغتون دی چې روحي مریضانوته د خندا اوخوږې موسکا په واسطه درملنه ورکوي. وایي چې ددې روغتون ډاکټران او نرسانې مریضانوته د مخامخ کیدو پروخت خاندي.

له خارجی منابعو څخه د کوثر ژپاړه.

نشر بانکنوت های جدید میتواند به مشکلات مامورین دولت پایان بخشد؟

به منظور جلوگیری از بی ثباتی پازار، استقرار قیم و حفظ نرخ افغانی در برابر اسعار خارجی و به منظور جلوگیری از تورم پولی در کشور اداره انتقالی اسلامی افغانستان تصمیم گرفت تا جای بانکنوت های پنجهزار افغانیگی و ده هزار افغانیگی بانکنوت های جدیدی را چاپ و نشر نماید. سوال درینجاست که ایا بانکنوت های جدیدی که چاپ شده و عنقریب به بازار عرضه خواهد شد میتواند مشکلات اقتصادی مردم بخصوص کارمندان دولت را مرفوع بسازد. در حالیکه معاش ماهوار یک کارمند دولت در حدود یک ملیون و هشتصد هزار افغانی می باشد با در نظرداشت تصمیمی که در قسمت تبادله پول جدید رویدست گرفته شده (حذف سه صفر) که ارزش پنجهزار افغانیگی را به پنج افغانی و ده هزار افغانیگی را به ده افغانی پایئن می آورد پس درینصورت چگونه میتوانیم که تعادل قیم را در کشور حفظ نمایم لهذا بخاطر رفع این مشکل ایجاب مینماید که انستیتوت قانون گذاری و وزارت محترم عدلیه در قسمت اجرای معاشات کارمندان دولت تجدید نظر نمایند.

درینصورت در بدل حقوق ماهوار یک کارمند دولت می باید که صرف یکهزار هشتصد افغانی پول جدید تادیه گردد.

آیا این یکهزار هشتصد افغانی می تواند جوابگوی نیاز مندی های یک کارمند دولت باشد حالانکه در حکومت های گذشته (حکومت اعلیحضرت محمد ظاهر شاه) و (حکومت مرحوم داود خان) معاش ماهوار یک کارمند دولت باساس رتبه اجراء می گردید باوصف ارزش پول همان وقت مثلاً: معاش ماهوار یک مامور ابتدایی از یکهزار و صد افغانی شروع و معاش ماهوار یک مامور عالیرتبه (رتبه اول) به حدود نه ۹ هزار افغانی می رسید.

حالانکه تحولات بیشتر از دو دهه اخیر این سیستم را تاحدی برهم زده و اکنون معاش ماهوار یک مامور ابتدائی با یک مامور عالی رتبه تقریباً مساوی است.

یا انیکه مقامات صالحه درینمورد غور و دقت کامل نمایند تا باشد که به یاری خداوند متعال نشر و تعویض پول جدید که عنقریب در کشور رایج خواهد شد مشکلات اقتصادی موجود رفع و مردم ما خدای ناخواسته بار دیگر دوچار مشکلات اقتصادی نگردند.

آریا

پول وسیله ای داد و ستد

بدون شک میتوان گفت که امروز اساس گردش چرخهای اجتماعی برپول نهاده شده است و سریعترین روابط اجتماعی انسان به کمک پول انجام میگیرد. و امروز حتی کودکان میدانند که پول چیست؟ وچه ارزشی دارد. کمتر کسی پیدامیشود که هرروز با مقداری پول سرو کار نداشته باشد و به همین نسبت هم کمتر کسی از خود سوال می کند که پول از کجا پیدا شده تاریخچه آن چیست؟ در زمان های باستان چه چیز به جای پول وجود داشته است. دراین رابطه عرض شود که در زمانهای قدیم مبادله جنس با جنس رواج بودو بتدریج یک یا چند کالاکه دارای ارزش عمومی و بیشتر بود وسیله تبادله کالاهای مختلف قرار گرفت. و ده ها صدها شیی مختلف در ادوار گوناگون به این طریق نقش وسیله مبادله و در حقیقت نقش پول امروزی را به عهده داشته است.در زمان های متفاوت، مبادله با وسایل متفاوت انجام شده مثلاً در میان قبایل حبشه قرنها سنگ نمک به عنوان پول ووسیله معامله بکارمی رفته است. در یونان قدیم گاونر و در سیلون فیل نقش پول را داشته و در قرن نوزدهم در برنسو جمجمه انسان به عنوان پول محسوب میگردید.

البته بسیاری از وسایل مذکور به عنوان سرمایه ووسیله و معیار سنجش ثروت اشخاص و قبایل بوده و در جریان معاملات با در نظرداشت معیار های فوق و سایل دیگری را بکار می بردند.

مطابق بانظریه بعضی از محققان پول در جریان آداب مذهبی و اجتماعی بوجود آمده و این مراسم نقش مهمتری در ایجاد پول داشته است برطبق نظریه این افراد وسایلی که بعداً در مبادلات مورد استفاده قرار گرفته در ابتدا به اسم خون بها، شیربها و هدایای خصوصی در تشریفات مختلف تقدیم می شد و ازین جابه تدریج بصورت وسیله دادو ستد درآمده است.شاید سنگین ترین پولی که رواج داشته یک نوع پول سنگی در جزیره پاپ واقع در جنوب اقیانوس کبیز بوده و سبک ترین پول از جنس پر در جزایر همبرید رواج داشته است.

بقیه ص ۷

نوي افغانی اودهغې په اړه د هېوادوالو او صرافانو نظر او هیلې

د اقتصادي کار پوهانو په وینا د یوهېواد د اسعارو بې ثباتي دهمغه هېواد په سیاسي او اجتماعي ثبات ناوړه اغېز شیندي او تولنه له سیاسي اوتولنیزو ستونزو سره مخامخ کوي، په افغانستان کې درویشت کلنې جګړې داسې بې بیلګې انفلاسیون منځ ته راوست چې د پیسو دي انفلاسیون نړیوال ریکارډ تینګ کړ په افغانستان کې د پیسو انفلاسیون هغه وخت منځ ته راغی کله چې واک د ثور د کودتا په ترڅ کې نورمحمد ترکي ته په لاس ورغی خو دا انفلاسیون په ۷۰یمو کلونو کې چې افغانستان د کورنیو جګړو ډګر و داسې بې پولې او بې بریده شو چې نړیوالو اسعارو یې تراوسه بیلګه نه ده لیدلې. تر ۱۳۷۰ کال پورې د بانکنوټونو شمیره ۱۳۱ میلیارده وه او تردې وروسته ۴۳۵۰ میلیاردو ته ورسیده چې دا ترټولو خورا زیاته شمیره ده له اوویایم کال نه راپدې خوابیروکراسۍ د افغان بانکنوټ انفلاسیون ته زیاته وده ورکړه، هرچا په خپل سر افغان بانکنوټونه چاپ او په تور بازار یې په خار چې اسعارو وپلورل. چې ټول زیان یې غریبو هېواد والو ولید، نرخونه لوړ او د خلکو شخصي شتمنی دخینو خانګړو ډلو او خلکو جیبونو ته ولویدله چې دادی تر دې دمه د پیسو دا بې ساری انفلاسیون زموږ اقتصادي، سیاسي او اجتماعي ژوند ته سترګوانې دی دمنځ مهالې دورې په راتګ سره د افغانستان بانک کوښښ وکړو چې د پیسو دبې ثباتۍ مخه ونیسي او له بازار څخه یې زیاتې افغانۍ د ډالرو په بدل کې وپیرودلې خودې کارځه ګټه ونه کړه همغه وو چې دافغانستان بانک د نړیوالو اقتصاد پوهانو په ملګرتیا د نویو بانکنوټ د چاپ تکل وکړ. دا چې اوس ددې افغانیو د چاپ چارې پای ته رسیدلي دي افغان ولس مشر حامد کرزي د سنبلې په ۱۳ نیټه هېوادوالو ته د راډیو او تلویزیون له لارې د نویو افغانیو په اړه وینا واورولە. له همدې امله د مالیې وزیر اشرف غني احمدزی او دافغانستان بانک رئیس انورالحق احدي د کرزي صاحب له وینا یوه ورځ وروسته د سنبلې په ۱۴مه د افغانستان بانک په میلمستون کې ګډ مطبوعاتي کنفرانس ورکړ چې ګټو افغاني صرافانو، سوداګرو او ژورنالیستانو پکې ګډون درلود. دوئ دواړو د نوي افغانۍ په اړه نوې خبرې اوتوضیحات ورکړل.

دا چې نوي افغانۍ به د میزان په پنځلسمه افغان او نړیوال مارکیټ ته د چلند لپاره راوخي، د "ارادې" اوونیزې په دې اړه د افغان صرافانو او کابل بناریانو سره د زړه خواله کړې چې ستاسې مخې ته یې ږدو: امین خوستي چې د شهزاده سرای د صرافانو رئیس دی د نویو افغانیو د ګټې او تاوان په اړه وویل: (د نویو افغانیو ګټه لومړی افغان بانک او افغان دولت ته ده، دا چې کله یې چلند عام شي ګټه یې عامو وګړو ته رسیږي دنویو افغانیو چاپ یو بڼه زیري دی او زه هیله لرم چې دابه د افغان وګړو ستونځې حل کړي). دا چې په ماضي کې خینو ډلو او ډلګیو په ناقانونه توګه په امبارونو پیسې چاپ کړې او اوس ورسره شته داسې به ونه شي چې ددې پیسو په بدل کې به دوی د افغانستان بانک نه په زیات مقدار نوې پیسې واخلي؟ بناغلي خوستي ددې پوښتنې په ځواب کې ویل: (د افغانستان بانک اعلان کړی چې څوک هر څومره پیسې ولري دوي یې ورته بدلوي، کیدای شي دا ډول کسان د نورو خلکو په لاس خپلې پیسې بدلې کړي.)

بناغلي خوستي ددې پوښتنې په ځواب کې چې نوي افغانۍ ولې دومره ارزښت لري او بیا د کوم معیار له مخې؟ ده وویل: (د افغانستان بانک په بهرنیو هېوادونو کې کافي پشتوانه لري چې په همدې اساس یې معیار لوړ دی) بناغلي خوستي د نوي افغانۍ استقرار او ثبات ته په ګوته نیولو سره زیاته کړه: (زه ډاډمن نه یم چې نوي افغانۍ به په یو حال پاتې شي ځکه داد نړۍ د اسعارو دمارکیټ دود دی چې هره پیسه ښکته او پورته کیږي) همدارنګه یوبل تن افغان صراف محمد هاشم چې له دریو کلونو راپه دیخوا دا کاروبار کوي "ارادې" ته خپل نظر داسې څرګند کړ: (دنویو افغانیو په منځ ته راتګ سره به دافغانستان بانک په ټولو اقتصادي پروژو خپل اقتصادي حاکمیت او افغان دولت به په ټول هېواد سیاسي حاکمیت تینګ کړي. او بل دا چې د عامو خلکو دورځې عاید به هم ورسره ښه شي. صراف محمد ابراهیم د نویو افغانیو د ثبات په اړه بیل نظر درلود: "زما په نظر څرنګه چې نړیوالې ټولنې زموږ د امنیت ضمانت هم کړي دا شان باید د نویو افغانیو د ثبات او استقرار ضمانت هم وکړي) دا چې نوي افغانۍ به د جعل کارۍ له ګوابنې سره مخامخ شي که نه؟ ابراهیم وویل: (دا چې داپیسې د المان د هېواد له خوا چاپ شوې دي او پر مختللې تیکنالوجۍ په مټ یې دا کار کړي نو د جعل کارۍ چانس یې ډیر کم دی.) د شهزاده سرای یوبل صراف عبدالنظیر داسې نظر لري: (نوي افغانۍ افغان ولس ته تر ټولو ښه زیری دی یو دا چې حجم یې کم دی، ستندرد یې معلوم دی، د نړیوال بانګ له ملا تر څخه برخمني دي او اوس زموږ تجاران او هېوادوال کولای شي دا افغانۍ د نړۍ هر مارکیټ او هر هېواد ته ورسره یوسي) بناغلي عبدالنظیر د یوې بلې پوښتنې په ځواب کې وویل: (دوه میاشتې کافي وخت دی چې زړې افغانۍ راټولې او نوې عام چلند ته ووخي) د کابل بنار یوه اوسیدونکي رئیس خان عرب چې یوه کهنوړه افغانۍ یې شهزاده سرای ته د پلورلو لپاره راوړې وې د نوې افغانۍ په باب وویل: (دا ډیرښه کار وشو چې د افغانستان بانک نوې افغانۍ چاپ کړې وړل راوړل یې اسان دي ته نه ګوري چې مالې خان سره یې پند زړې افغانۍ راوړي دي!) دا چې نوې افغانۍ به د میزان په پنځلسمه چلند ته راوخي افغان وګړي یې بې کچه انتظار او له ستروهیلو سره یې هرکلی کوي.

کوثر

د مومند دري ...

راډيو ته د هغې سيمې يوه او سيدونکي وويل: کوچيان به د ډيرو کلونورا په ديخوا زمونږ سيمې ته راتلل او زمونږ په ډاګونو او دامانونوکې به يې خيمې وهلې او ژمی به يې په دې سيمو کې تيراوه او د پسرلي په موسم کې به بيرته له خپلو رمو او مالداری سره شنو سيمو ته تلل، ځوروسته يې بيا زمونږ د غيابت او مهاجرت څخه ګټه پورته کړه او زمونږ په نشتوالی کښې يې زمونږ په ډاګونو او دامانونو کې خانته کورونه جوړ کړل او هغه يې غصب کړه مونږ د لسو کالو څخه راپدې خواکله چې د مهاجرت څخه بيرته خپل کور کلی ته راستانه شو د ننګرهار ولايت دوخت چارواکو ته مو څو، څو ځلې خپل دغه مشکل د عرايضو او د هغوی سره د سپين ږيرو د ملاقاتونو په ځ ک يې ياد کړې خو د هغوی د نه پاملرنې له کبله خبره دې حای ته ورسيده چې مونږ مجبور شو خپله اقدام وکړو.

دا يوازې د مومنددری د ولسوالی ستونزه نه ده ، دې ته ورته ستونزې نه يواځې د ننګرهار ولايت په نورو سيمو کې بلکه په نورو ولايتو کې هم موجودي دي، او داسې ښکارې چې د ولايتو چارواکي ددغو ستونزو د حل په لاره کې هيڅ پاملرنه کوي او ښايي هغه وخت اقدام وکړي چې اوبه د وړخه تيری وي.

د معلوماتو له مخې د مجاهدينو په مخکيني پنځه کلنې دورې او د هغې څخه راوروسته کښې هم همدا ستونزه د ګردی غوث (رح) د کلی د اصلي او سيدونکو او کوچيانو ترمنځ موجوده وه، او د ننګرهار د ولايت چارواکی د دغو ستونزو نه نه خبروو او ددغو قومونو د بيا، بيا مراجعو سره سره يې په دې هکله هيڅ اقدام نه وو کړې او ددغو ناوړه پيښو د مخنيوی په اړه يې هيڅ ګام نه دی پورته کړې، چې په پای کښې يې خبره دې ته جوړه شوه چې دغه دوه قومونه پخپلو منځو کښې په لاټجو او جګړو اخته شول.

وروستي پيښو داسې ښکاره کړه چې مسوولين يا خو دا واک او صلاحيت نلري چې ستونزې حل کړې او يا خو يې قصدا او عمدا نه غواړي چې حل يې کړي. په دواړه صورتونو کښې دا د افغانستان د انتقالي، اسلامي دولت دنده ده چې د دغې موضوع او ديته ورته نورو موضوعګانو چې د قومونو ترمنځ د تاوتريخوالی د زياتيدو سبب ګرځي د حل او فصل لاره وسنجوي او د مرکزي دولت له لارې داسې موضوعات حل کړي او د قومي او سيمه ايزو شخړو د پيښيدو چې د هېواد سراسري امنيت ګواښوي. مخنيوی وکړي.

ښايي مرکزي اداره او هم ټول هېواد وال پوهيږي چې په ولايتو کښې د چارواکو ترمنځ موجود ځيني مسايل ددغه شان سيمه ايزو شخړو د حل نه بلکه ددغه شخړو د اور تودېدو ته لمن وهي، لکه څنګه چې د افغانستان د انتقالي اسلامي اداري د مشر محترم حامد کرزی له خوا په يوه مرکه کې هم دې ټکي ته اشاره شويده چې ځيني قومانداان صاحبان په ولايتو کښې په خپلو منځو کښې لږې ستونزې لري مونږ هيله من يو چې دا ستونزې دومره غټې نه وي خو په هر حال ستونزه، ستونزه ده که لږه وي او که ډيره، که چيرې ذ هغو د حل لاړې، چارې ونه سنجول شي او له منځه ولاړې نشي کوچني ستونزې هم لوئيدلای شي او بيا زمونږ کړيدلو او ربړيدلو اولسونو ته چې نور د جګړو او بې امنۍ دلاسه ډير ستړي او ستومانه شويدي، نوي ستونزې او مشکلات رامنځ ته کولای شي.

ښه به داوي چې سيمه ايزو او قومي ستونزو ته جدي پاملرنه وشي او د هغوی د حل او فصل په لاره کښې د مرکز لخوا د باصلاحيتو هياتو نو په لږلو سره ډير داسې مسايل ژر حل شي، او دهغوی د لاپراخيدو او نورو سيمو ته د هغوی د ليږدولو مخنيوی وشي.

د سرمقالې پاڼې برخه

او د ټوکيو په غونډه کې ټولو مرسته کوونکو هېوادونو له افغانستان سره ځلورنيم ميليارده ډالره مرسته اعلان کړه. خو دغه مرستې تر اوسه ولې خوړندې پاتې دي؟ د دغو مرستو په وخت نه رسيدل هم څو عوامل لري. له يوې خوا ددغو مرستو د لګښت لپاره کوم مخکښې اساسي پلان نه شته چې مرستې راشي او په خای دې مصرف شي. دويمه دا چې په اکثره ادارو په تيره په ولايتونو کې مسلکي او زړه سوانده کسان نشته چې په پوره ايمانداری او د خپل مسلک سره اړتيار درک او پخپل خای مرستې مصرف کړي. دريمه اساسي او مهمه مسله چې هغه د ژوند لومړنۍ اړتيا او د انسان طبعي حق دي او د ملګرو ملتونو د منشور دلومړنيو هدفونو څخه دی هغه دانسان د امينت او شخصي ژوند تضمين دی او په هېواد کې سوله او امنيت راوستل دي. نړيوال هم په دې فکر کوي په يوه هېواد کې چې پخپلو کې په جنګ، جګړو بوخت وي، د خلکو ژوند، عزت او د شخصي او دولتي ملکيت دامين او ساتلو تضمين نه وي او د ټوپک په زور د واک ساتل وي. نو هغوی ته د پيسو ورکول دامانا لري چې جنګي ډلې پخپلو منځوکې جنګ کولو ته لاڅواکمني شي. زمونږ د هېواد په ولايتونوکښې لاتر اوسه هم واکمنان هڅه کوي چې خپلې ډلې ټپلې پياوړې او له دې لارې خپل واک وساتي ځکه چې له يوې خوا مسلکي نه دی او له بلې خوا د اداري چارو د سمبالولو په لاړو چارو هم نه پوهيږي اوتل پخپلو منځوکې جګړې کوي او ولسونه د يوې پرضد راپاروي نو همدغه د جنګي ډلو ترمنځ جګړې، د طالبانو د بقا ياوولخوا په ښارونو د راګټونو ويشتل په لويو لاړو کې د پاټکونو جوړول او داسې نور ناوړه عملونه دي چې نړيوال يې مرسته کولوکښې زړه نا زړه کړې دي.

نو ويلای شو چې بيا رغاونه او امنيت لازم او ملزوم او د يو وجود حيثيت لري. بايد خپل سری، خان خانې اوشخصي ګټو پسې هڅه کولو نه لاس واخستل شي او د ټوپک په زور له واک ساتلو څخه تير شي، کار اهل کارته وسپاري نژادي، مذهبي، قومي او ډله ييز توپيرونه کرکه او کينه له منځه يوسي او د هېواد د امينت په ټينګولو کې د زړه له کومې همکاری و کړي چې له دې لارې د خپلو خلکو او نړيوالو باور راجلب کړي څو هغوی په خلاص لاس له افغانستان سره ژمنه شوي وعدې پلي کړي نو ډير زر به په هېواد کې بيا رغاونه پيل او خلکو ته به د کار کولو زمينه برابره شي او زمونږ ويارلي هېواد به آباد، خلک به مو سوکاله او د نړۍ ژوند

د مزار په ...

وروره دلته خو پخوا غوښه ارزانه وه ځنګه داسې قيمته شوه په خواب کې يې راته وويل: پخوا دلته رمې ډيرې وې خو وچکالی هرڅه له منځه يووړل او دغه راز په خپل منځې جګړو کې مالدارانو له يوځای څخه بل خای ته مالونه نشو ليږدولای نو ځکه مالونه قيمته شول ټولو مالدارانو رمې ارزانه وپلورلې که چيرې اوس آرامي شي کيدای شي چې رمې او مالونه بيرته زيات شي.

کله چې د اوړو منډيې ته لاړم اووه کيلواوړه په يو لك جنبشي افغانی وو خو خلك راضی وو ځکه چې دمزار خلکو باندې ډير بدحالت تير شوي و او پخوا يو من اوړه په دري لکه جنبشي افغانيو پوری رسيدلي وو او دا اوسني بيه ورته ارزانه ښکاريده.

عاصم

پول وسيله دادو ...

اولين سکه ظاهراً در اواخر قرن هشتم قبل از ميلاد در ليدی (آسيای صغير) ضرب زده شده است. ضرب سکه از طريق يونانيان در ايتاليا وساير کشور های ساحل مديترانه رواج گرديد و در شرق نيز پس از ليدی در ايران، افغانستان و هندوستان سکه ضرب زده شد.

ضرب سکه در چين پس از کشور های ديگر متداول گرديد ولی چينی ها خود شان مستقلاً مبادرت به اين کار کردند و آنرا از ملل ديگر ياد نگرفتند. جاپانی ها و کره ای ها ضرب سکه را از چين اقتباس نمودند.

پس از ضرب سکه چاپ نوت های کاغذی متداول گرديد. چينی ها در حدود قرن نهم ميلادی اولين نوت های خيلی درشت را نشر کردند.

در کشور ما برای بار اول و بنابر روايتی در زمان احمدشاه بابا نوت های چرمی نشر گرديده و بعد از آن در دوره های مختلف تکامل نموده و تا امروز نوت های مختلف نشر و مورد داد و ستد در بازار بوده است. در سال های جنگ ۲۳ ساله تورم شديد پولی در کشور بوجود آمده تااينکه بتاريخ ۱۴ سنبله سال جاری از طرف محترم حامد کرزی رئيس دولت انتقالی اسلامی نشر پول جديد اعلان گرديد که اميد داريم با نشر نوت های جديد اقتصاد کشور احيای و مشکلات مردم ازين ناحيه مرفوع گردد.

محمد هاشم "روضه يی"

از ص ۸

از چور تا چور

دست قضا ما را در جمعی از سازنده گان حضور داد و در ان میان با نوی محترمی را ملاقات کردیم که می گفت از ملک های پایان رنج سفر متحمل شده و با کوله باری از مساعدت ها یاد وطن کرده و ارزو دارد اعانه خواهران و دوستانش را وقف کودکان وطن نماید و پس از تفکر زیاد بالاخره تصمیم بدان گرفته که دو حلقه چاه اب در دو مکتبی در شهر کابل حفر شود تا ابی به لب تشنه گان رسد و ثوابی به اخرت امداد گران دوراز وطن.

برق شادی به چشمان راه کشید وسازنده جوانی صدا زد با مصرف چار صددالر می توان حلقه چاهی را با عمق چهل متر با پمپ دستی اماده بهره برداری ساخت. خانم برمبنای خصلت ذاتی اش بنای چنه زدن را گذاشت ومن که چون ناخوانده مهمانی در گوشه بساط جاگرفته بودم با خودم به ضرب و تقسیم چارصد دالر به کلدار و افغانی مصروف گشتم و دریافتم که سازنده جوان تقریبا انصاف را مراعات کرده و تنها حق الزحمه خودش را در نظر داشته است که یکبار هلهله یی مجلس را فرا گرفت و کسی صدا زد:

اینه متخصص کل چاه ها تشریف اورد" ادمی با قامت بلند ریش اراسته و خوشنما به سپیدی برف با دریشی مفشن و مود روز که نکتایی همگون ان به زیبایی قدو قامت جناب افزوده بود همراه با ادم چاق و چله یی که بیشتر به یک ویرانگر شباهت داشت تا سازنده وارد شد همه به پا خاستند و ادم با نوک انگشتان، دست های دراز شده به سویش را پاسخ گفت و بعد تر در حالیکه حاضرین را به باد تمسخر سخاوتمندانه می سپارید از کنج لبش افزود: بدون مصرف یکهزار و پنجصد دالر اصلا ممکن نیست چاهی باآب "سیف" را حفر کرد.

تقلا های ان سازنده یی جوان که با دلایل حرفه یی و مسلکی می کوشید فریاد بزند به لحاظ خدا این ظلم است، چور است تعدی و بی انصافی است جایی را نگرفت و عرض های من هم که گفتم برادر جان اخبار والاهستم" هم اثری نکرد شاید "آدم" آقای ط" هم بهتر میدانست که حرف های اخبار نوشته های بریخ اند که در گرمای بی حسی مسوولین امور تاب نیاورده آب می شوند.

خانم محترم که باز هم محو ابهت و فیشن "آقای ط" شده بود عاجزانه می گفت یک کمی مراعات کنید، یک کمکی مهربان شوید و بالاخره پس از بار کردن صدها تن منت و احسان آقای "ط" حاضر شد در بدل نه صد دالر فرمایش حفر یک حلقه چاه را به انتخاب خودش در مکتبی واقع در قلعه وکیل بی‌بی مهرو علیه الرحمه بپذیرد و به همکارش همان آقای که گفتیم بیشتر به ویرانگر شباهت داشت تا سازنده اجرای کار را قومانده داد و بدین ترتیب شاگردان مکاتب ده دانا و قلعه فتح اله که با نوی محترم می خواست برای آنها چاه آب حفر کند، تشنه لبان در انتظار خانم دیگری ازاین دست باقی ماندند و من با ذهن مصروف به این سوال ها که از کجا معلوم آقای "ط" چاهی را قبلاً در مکتب قلعه وکیل حفر نکرده باشد و آنرا چند بار به فروش نرسانیده باشد و اینکه این آقا چه چاه های را فراه راه بازسازی کشور حفر خواهد کرد آن مجلس و آن بساط را ترک و جریان را در سلسله چورا چوری های زمان ثبت کردم

"ظ - ا"

مردم چی میگویند!

می گویند: عده یی از مسوولین ادارات دولتی به جای انکه از وجوه دست داشته بخاطر بازسازی وتعمیر ملکیت های ادارات مربوطه استفاده کنند. مبالغ هنگفتی را به عنوان کرایه تعمیرات و حتی ترمیم و انکشاف انها به مصرف می رسانند، این گونه برخورد با دارایی های عامه بدون شک دو علت را درپی دارد. یا اینکه تعمیرات به کرایه گرفته شده به گونه ای مربوط به خود مسوولین اند ویا اینکه در قرارداد و پرداخت کرایه پای جور امد های در کار بوده است.

می گویند: ایا پرداخت معاشات و امتیازات مقامات بلند پایه ما که ازسوی سازمان ملل متحد واز وجوه تخصیص یافته بین المللی برای بازسازی افغانستان اجرا می شود هم مانند اجرا معاشات مامورین دولتی ماه ها را دربر می گیرد. اگر چنین باشد، پس افرین به این مقامات بلند رتبه که چون ما با جیب های خالی و گریه وزاری اولاد های گرسنه و برهنه شان گذاره می کنند.

می گویند: معلوم نیست که نیرو های نظامی خارجی به سربازان ما که در کنار جاده ها ایفای وظیفه میدارند اموخته اند که چون رمبو ها فیگور بگیرند، دکمه های چمپر های شانرا نه بندند. با سگرت کنج لب و تفنگ روی گردن بالای یک پا بایستند و یا این همه سود جدیدی است که ما به استکار خود مان به ترویج آن می پردازیم.

می گویند: بابر دست نیروهای امریکایی از ولایت ننگرهار یکبار دیگر سلسله راکت پراگنی از استقامت های کامه و چپرهاربر شهر جلال آباد از سر گرفته شده است، سوال اینجاست چرا زمانیکه امریکایی ها در آن ولایت اقامت داشته و به گزمه و پهره می پرداختند "القاعده" و "طالبان" برخلاف همرزمان شان در سایر ولایات کشور جرئت نمی کردند با دشمن اصلی شان مقابل باشند.

خسرو محیا

از چور تا چور

از چور ها شنیده بودیم و از انواع آن دیده، شاهد بودیم با چشم سر، که در روز گاران چوراچورو چور کردن ها هر آنچه در هر کجا فراچنگ می بود زیر بغل و ته بغل و سرشانه و بالای چارپا و چار تایر و شش تایر و..... تایر های شان نموده می ربودند و می چوریدند. ناظر بودیم با دیده های گریان و حیران، که پرنده های آهنی را که طیاره اش می نامیدند در دوران چوراچور به نامهایشان ثبت و سجل کردند و خزنده های پولادین را که تانکش می خواندند چون گوسفند بی زبان قطعه قطعه کرده فروختند و کبار لقب یافتند. و در حضور مان از داشته های گرانبار این سرزمین که موزیمش نام کرده بودند و ارشیف و اثار باستانی اش اواز میدادند بی شمار به یغما و تاراج بردند و بادست باز خوردند و بستدند و زدند و شکستند. و ازاین قصه ها زیاد گفتیم و زیاده تر بیاد داریم و تاریخ از ما بیشتر و بیشتر ثبت حافظه پر بارش کرده است. اما آنچه را که حال راوی هستم شاید دردناک تر و جانگاه تر یافتیم.

باقی ص ۷

خبر دار!

خالی بودن جیب ها و عدم بازجویی و باز خواست در شهر ناپرسان ماسبب شده است که هیات بررسی و کنترول ریاست فارمسی وزارت صحت عامه که قبلا به تکلیف چشم مبتلا شده و بینایی شانرا قسما از دست داده بودند، اکنون از مبتلا شدن به امراض مزمن گوش و گلو هم حاکی باشند.

از کارکرد های شگرف این گروه که نعمت بینایی، شنوایی و تکلم شانرا فدای رنگین ساختن دسترخوان های شان نموده اند یکی هم اینست که بازار پر از رونق داد و ستد و عرضه و تقاضا و توضیه و تجویز ادویه تقلبی، معیاد گذشته، بدردنخور و بیفایده به قیمت بسیار و بسیار بالاازنور م های قبول شده حتی در انکشور هاییکه قانون جنگل هم حکم می راند. گرمی روز افرونی کسب کرده و دست اندر کاران این عرصه دریک شبه چون "کارونباریان" مواد مخدر واسلحه سبک به گنج های قارونی دست بیابند.

اراده. از مقامات ذیصلاح و محترم عاجزانه استدعا بعمل می اید که با درنظر داشت فعالیت چشمگیر، قربانی های بیشمار و شهکار های شگرد این گروه ایشانرا مورد تفقد و نوازش قرار داده به مسوولیت های بزرگتری فایز گردانند تاباشد که همه مریضان و مریض داران شهر بیغم شده و برای شاروالی کابل هم مصروفیتی دست پا شود یعنی نتایج تجارب آزمایشگاه داروسازان و در مان گران داخلی و خارجی (شهرما) را جهت دفن به ولایات همجوار انتقال دهد. زیرا قبرستان های شهر روز تا روز و با گذشت هر ساعتی عرض وطول شانرا ازدست داده و به محلات بودوباش زنده ها مبدل می شوند و دیری نخواهد پایید که کابل همه چیز داشته باشد به غیر از گورستان.

اعلان و اشتهار تجارت به مراعات مشهور به حقیقت شده اخبار اراده گرم است به ابداع همه بازار اراده
ازهفته به روزانه خواهد رسیدن اصناف وعوام است، خریدار اراده
یارب مددی، باش نگهدار اراده

لطف الله منصور

اوریدلي مو دي

اوریدلي مو دي چې ځینې نازولي صاحبان په یوه وخت کې په دریو بستونو کې مقرر دي اوله هریو وزارت څخه دخپل جوړ شوي لست مطابق اعاشه او معاش ترلاسه کوي.

اوریدلي مو دي چې ننګرهار ولایت ته د اسلامي انتقالي اداري له خوا راپیژندل شوي مسوولین له څو میاشتو راهسې بې سرنوشته ګرځي او لاتراوسه په دې ندي بریالي شوي چې خپلې دندې اشغال کړي.

نامهٔ وارده

محترم وگرامی مدیر مسوول جریدهٔ اراده سلام برشما و دست اندکاران نشریه شما!

طوریکه دیده می شود مطالب که در جریده شما انعکاس میکند دلچسپ و خواننده را بخود جلب میکند از آنجاییکه عنوان جریدهٔ شما خوشم آمده من هم اراده نمودم یک چیزیکی از چیز ها بنویسم و خدمت بفرستم تا اقبال چاپ یابد. شریفانه اعتراف میکنم که نویسنده و قلم بدست نیستم، نوسنه های ارسالی من را که ملاحظه می فرمایند مشخص کوبیدن افراد و اشخاص نیست صرف ضعف شان بررخ کشیده شده اگر افتخار چاپ یافت همکاري دایمی و بیگار شما خواهم شد امید است تا مطالب تحریر شده مبتداو خبر داشته باشد زیرا قبلاً اشاره نمودم که از کوچه نویسنده گی گذر نکرده ام

بااحترام

نیش زنبور از بالاکوه "ده افغانان"

زنبورک عزیز! خدا کند از خانواده عسل بیاوران باشی وگزیدن هایت دوا و نیشت نوش، مطلب ارسالی ات را اگر سرتاپا نشر می کردیم سه صفحه از نشریه کوچک مارا لانه می ساخت بناً می کوشیم قطره، قطره از آن سود بریم به آرزوی نوشته های کوتاه، و کوتاه تری شما، هان جان برادر بیگاری را شاروالی منع کرده از مطالب خویت حق الزحمه خواهی گرفت. اراده

شایقین بشتابند

اراده دونفر کمپیوتر اپریتر را که به تایپ، کمپوز و دیزاین روزنامه و در سیستم های ای، بی، ایم و مکنتاژ بلدیت کامل داشته باشد با معاش مناسب میپذیرد. شایقین کار با اراده به آدرس دفتر (پروان مینه، سینما بهارستان کوچه مقابل رستگار درملتون دروازه سوم) مراجعه نموده و یا با تلیفون ۰۷۰۲۲۴۷۸۷ در تماس شوند

اراده از شما و در خدمت شما

اراده در جهت ایفای نقشش که خدمت به وطن وهموطنان عزیز است و به زودی به عنوان روزنامه یی با تیراژ بلند در دسترس قرار خواهد داشت تصمیم به برداشتن گام بیسابقه یی در عرصهٔ مطبوعات واعلانات کشور گرفته است

اراده نشر اعلانات مفقودی اطفال، مریضان دماغی، کمک های موسسات خیریه، سره میاشت وزارت های معارف، شهدا ومعلولین وامور مهاجرین را رایگان به نشر می رساند.

اراده از نشر اعلانات فوتی، مراسم فاتحه خوانی هموطنان و عرضه خدمات اجتماعی رایگان دولتی وشخصی ومفقودی اسناد هویتی هموطنان صرف وصرف مصارف چاپ را تقاضا می کند.

اراده اعلانات سایر دوایر وارگانهای دولتی را با پنجاه فیصد تخفیف می پذیرد.

اراده اعلانات تجارتی وتبلیغاتی تجار ملی موسسات وانجوهای داخلی وخارجی را با سی در صد تخفیف به نشر می سپارد، اراده مشوره های مسلکی را درترتیب اعلانات وتهیه عکس برای آنها بگونه رایگان عرضه میدارد.

مرجع مفاهمه: دفتر نشریه اراده: پروان مینه ایستگاه سینما بهارستان کوچه مقابل رستگار درملتون و یاتیلفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷.

اراده

د افغان نشراتي مرکز خپرونه

هر چهارشنبه زیر نظر هیت تحریر انتشار می یابد

مؤسس: حاجی سید داؤد

مدیر مسوول: ظهور افغان

سکرتر مسوول: سید محمد "عادل"

اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد

آدرس: پروان مینه (سینمای بهارستان کوچهٔ مقابل رستگار درملتون)

تلیفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷

ERADA

Weekly Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Fuonder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
Mobil Phone : 070279304

قیمت یک شماره ۲۰۰۰ افغانی

اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خودشان مربوط است

کمپوز: محمدعارف "لودین" دیزاین وچاپ: مرکز خدماتی کمپیوترومطبعه افغانزی

تلیفون: ۰۰۹۳۷۰۲۷۵۱۹۱